

Lieuwejan van Dalen

Wie is de schuldige?

Van tijd tot tijd wordt de vraag gesteld wie de schuldige is in het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Het behoeft geen betoog dat de meningen daarover verdeeld zijn. De laatste jaren is er in ons land overigens wel een kentering waar te nemen. Lag de sympathie vroeger vooral bij Israël, tegenwoordig kunnen de Palestijnen rekenen op steeds meer steun.

Afgelopen zomer voerde I&O Research onderzoek uit, in opdracht van vredesorganisatie PAX. Wat er vooral uitsprong, was de 'onkunde' ten aanzien van de huidige situatie in Israël. Vier op de vijf Nederlanders weten 'niets' of slechts 'een beetje' af van het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Hoe wordt er – desondanks – naar het conflict gekeken?

Politiek

Respondenten die bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen op een rechtse partij stemden, houden Israël nauwelijks verantwoordelijk voor het conflict. De Palestijnse organisatie Hamas wordt terrorisme verweten en het ontkennen van het bestaansrecht van Israël.

Aan de links-progressieve kant vindt men dat de verantwoordelijkheid voornamelijk bij Israël ligt. Mensenrechtenschendingen zouden in Israël aan de orde van de dag zijn. Het is niet verbazingwekkend dat er bij pro-Palestijnse demonstraties vaak GroenLinks-sweaters, BIJ1-buttons en SP-vlaggen te zien zijn.

Jongeren

Thomas van Gool, projectleider bij PAX, benadrukt dat *influencers* op sociale

media vaak de Palestijnen steunen. 'Ik kan me voorstellen dat zij grote invloed hebben op het perspectief van jonge Nederlanders,' stelt hij.

Asher van der Schelde, onderzoeker bij I&O Research, constateert: 'Israël wordt steeds meer gezien als onderdrukker in plaats van als onderdrukte. Dat komt deels door de nederzettingen die Israël bouwt op de bezette Westelijke Jordaanoever en het, volgens sommigen, disproportionele geweld. De twintigers en dertigers van nu vinden dat onacceptabel.'

Kennis

Wie is de schuldige? Beide partijen maken fouten in dit conflict. Aan beide kanten vallen doden, en aan beide zijden lijden mensen aan het steeds weer oploeiende geweld. Het is onzin om te doen alsof de staat Israël foutloos is – net zo goed als het pure naïviteit is om te denken dat de Palestijnen alleen maar 'slachtoffers' zijn.

Wat bij mij bleef haken van het onderzoek, is de geringe kennis van het verleden – en dus ook van het heden. Wat gaat dat betekenen voor de toekomst?

Denk bijvoorbeeld aan het drievoudige 'nee' dat Arabische landen in 1967 uitspraken, en dat sindsdien nog altijd door Fatah, Hamas en de Islamitische Jihad gekoesterd wordt: nee tegen (de erkenning van) het bestaansrecht van Israël, nee tegen onderhandelingen met Israël en nee tegen vrede met Israël. De bekende kreet: *'From the river to the sea Palestine will be free'* duidt nog altijd op de totale afschaffing van de staat Israël. Zoveel is zeker: een eenzijdige beantwoording van de schuldvraag, brengt vrede geen stap dichterbij. «

De opbouw van de staat Israël

De profetie van Ezechiël wordt door de schenker van de Menora bij de Knesset, Groot Brittannië, in verband gebracht met het ontstaan van de staat Israël. Dat is de reden waarom op de mid-denpijler van de menora ook de opbouw van de staat wordt afgebeeld. We zien er mannen en vrouwen werken aan de ontwikkeling van het land. Tevens is ook een soldaat zichtbaar met zijn wapen in de hand. Op zijn schouder een klein kind.

Joodse symbolen